

„Idėjų greitintuvu 2: kūrybiškumo akademijos jaunimui“ rezultatai džiugina

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka, bendradarbiaudama su Plungės, Telšių ir Joniškio rajonų viešosiomis bibliotekomis, jau antrus metus iš eilės organizuoja projektą „Idėjų greitintuvas: kūrybiškumo akademija jaunimui“, kuriuo suburia būrį motyvuotų, aktyvių, smalsių jaunuolių (10–12 klasinių gimnazistų) i savaitę trunkančią kūrybiškumo akademiją.

„Idėjų greitintuvu“ veiklos (kūrybinės dirbtuvės, teorinės ir praktinės paskaitos, edukaciniai užsiėmimai, komandos formavimo pratybos) padeda jaunimui atskleisti savo kūrybinį potencialą, tobulinti komandinio darbo bei socialinius įgūdžius, išmokti efektyviai generuoti bei įgyvendinti savo idėjas realiame gyvenime, plėsti kultūrinį akiratį, šitaip susi-krumant svarų patirties bagažą ateities veikloms.

Nuo rugpjūčio 9 d. savaitę trukusius užsiėmimus dalyviamas vedė profesionalūs specialistai (konsultantas, edukologas, patirtinio mokymo vadovas Nerijus Januškevičius; aktorė Monika Šaltytė; edukatorius Romanas Šarpanovas), bibliotekininkai-edukatoriai, moky gimnazistus inovatyvių kūrybinio komandinio darbo metodų siekiant sukurti baigtinių produkta – kultūrinį renginių, skirtų socialiai pažedžiamoms visuomenės grupėms, konцепcijas. Viena iš netiketų dalyviamus užduočių tapo hakatonas, kurio metu dalyviamus buvo skirtas labai konkretus tikslas – per tris valandas parrenti konkretias, novatoriškas ir efektyvius edukacijas, kurios išspręstų iš anksto dalyviamus pateiktas socialines problemas, vyraujančias visuomenėje. Geriausių edukacijų sukūrėliai ir kitės dalyviamos ją pristačiusios komandos laukė ypatingas prizas – ledų tortas.

Paskutinę akademijos dieną i kelias komandas suskirstyti akademijos dalyviai vertinimo komisijai pristatė nuveiktą darbą – kruopščiai apgalvotas ir vykdymui paruoštas kultūrinų renginių konceptijas, projektų viešinimo planus, savarančiai susirastus partnerius, rēmėjus ir kt. Idėjos stebino savo išradigumu ir pagrįstumu, kodėl to reikia, kokią naudą tokie projektai duotų visuomenei. Visiškai realu, kad šios jaunuolių sugalvotų renginių konceptijos ateityje galės būti išspildytos jų pačių, bendradarbiaujant su bibliotekomis, jų miestų kultūros įstaigomis ir t.

Moksleiviai i „Idėjų greitintuvu“ buvo aretenkami neatsikitiniu būdu – skelbiama registracija, gimnazistai kviečiami siusti motyvacinius laiškus. Atrankos proceso organizuoją ŠAVB ir bibliotekos partnerės, bendradarbiaudamos su švietimo įstaigomis. Mokytojai buvo skatinami teikti rekomendacijas ir atkreipti projekto organizatorius dėmesį į gabiausius, aktyviausius mokinius, kurie tikrai norėtų išmokti naujų dalykų ir pritaikyti šias žinias ateityje.

ŠAVB organizuojama nemokama jaunimo neformaliojo švietimo akademija „Idėjų greitintuvu“ išlieka aktuali ir naudinga ne tik dėl to, kad kitos panašaus pobūdžio akademijos įprastai yra tiek finansiniai, tiek geografiniai sunckiai pasiekiamos gimnazistams iš mažesnių Lietuvos miestų, bet ir teikia abipusę pažinimo, artimesnių ryšių užmezgimo naudą tarp jaunimo ir vėlesnių bibliotekų ir jų specialistų. „Idėjų greitintuvu“ daug ko išmoko moko ne tik gimnazistus, bei ir bibliotekininkus – jaunimas šiandien yra viena iš svarbiausių bibliotekos tikslinių auditorijų, kurių bene sunckiausia pritraukti ir išlaikyti, rasti bendra kalbą, interesus ir veiklas, kuriose jau-

Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarka

Miško kirtimai – svarbi ūkininkavimo miške bei miško priežiūros dalis, todėl privačių miškų savininkams, ketinantiems vykdyti miško kirtimus, naudinga susipažinti su Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos apraše pagrindinėmis nuostatomis, kurios glaudiai pateikiamas šiame straipsnyje.

Kas išduoda leidimus kirsti mišką, derina pranešimus apie ketinimą kirsti mišką?

Leidimus kirsti mišką išduoda ir pranešimus apie ketinimą kirsti mišką derina Valstybinės miškų tarnybos (VMT) Mišku ūkių priežiūros skyriaus pareigūnai. VMT interneto svetainėje adresu www.amvmt.lt pagal miško sklypo būvimo vietą galima surasti, kuri pareigūnų reikėtu kreiptis.

Kokais atvejais nereikalingas nei leidimas kirsti mišką, nei pranešimas apie ketinimą kirsti mišką?

Miško savininkas turi teisę be leidimo kirsti mišką ar pranešimo apie ketinimą kirsti mišką prakirsti ribine sklype linija (1,5 metro į savo miško valdos pusę), kirsti sausulius ir pavienies vėjavaras, ugdyti įstaigulos iki 20 metų amžiaus.

Tačiau, jei minėtais miško kirtimais pagamintą medieną planuoja teikti į rinką, t. y. parduoti, būtina pateikti pranešimą apie ketinimą kirsti mišką.

Vilas kitais atvejais norint kirsti mišką, reikalingas arba leidimas kirsti mišką, arba suderintas pranešimas apie ketinimą kirsti mišką.

Kokais atvejais reikalingas leidimas kirsti mišką?

Leidimas kirsti mišką privalamos vienims pagrindiniams ir plyniesiems sanitariams miško kirtimams. Pagrindiniams miško kirtimais vadiniams brandžiu medynu kirtimai. Brandžiai laikomi medžiai, pasiekę Miško kirtymų taisyklės nurodytą kirtimo amžių.

Norint vykdyti pagrindinius miško kirtimus didesniame kaip 3 ha miško sklype, pirmiausia reikia parengti miškotarkos

projektą. Projektus rengiančiu projekto autoriu sarašą galima rasti jau minėtoje VMT interneto svetainėje. Mažesniame nei 3 ha miško sklype galima vykdyti miško kirtimus be miškotarkos projekto paruošus biržų atrėzimo dokumentus, parengtus miškininko specialisto.

Leidimas kirsti mišką išduodamas privatas miško savininkui ar savininko įgaliotam asmeniui pagal pateiktą notaro patvirtintą įgaliojimą. Jei žemės sklypas, kuriam numatoma kirsti mišką, valdomas bendrosios nuosavybės teise, išduodamas vienam leidimas kirsti mišką vienims bendratūriams tiks esant visų bendratūrių raštušam kurtimui.

Papraštai leidimas kirsti mišką išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prasymo ir kitų leidimui gauti reikalingų dokumentų gavimo dienos arba ne vėliau kaip per 15 darbu dienų, jeigu miško kirtimą numatoma vykdyti teritorijoje, kuriuo yra nekilnojamoji kultūros vertė ar jos apsaugos nuo fizinio poveikio pozicis, pagrindinius miško kirtimus numatoma vykdyti priučiavose žemės sklypuose, kuriose miško žemė užima iki 3 ha plotą ir kuriam nesudarytas vidinės miškotarkos projektas, plynusius ir (ar) atvejinius pagrindinius miško kirtimus numatoma vykdyti gamtiniai ar kompleksiniai draustinyje, plynusios pagrindinius miško kirtimus numatoma vykdyti biosferos poligone. Taip pat dokumentus leidimui kirsti mišką galima pateikti per Aplinkosaugos leidimų išdavimo sistemą (ALIS) <http://alis.am.lt>.

Leidimo kirsti mišką galiojimo terminas nustatomas ne ilgesnis kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 d., bet gali būti praeistas iki 6 mėnesių pagal leidimą gavusio juridinio ar fizinio asmens raštušą prašymą.

Kokais atvejais reikia pateikti pranešimą apie ketinimą kirsti mišką?

Kai planuojama vykdyti ne pagrindinius miško kirtimus, VMT teritorinis poskyris, kurio teritorijoje yra miškas,

informuojamas apie tai pateikiant pranešimą apie ketinimą kirsti mišką. Per 14 kalendorinių dienų nuo išsiuntimo per ALIS sistemą, registruotu laišku arba įteikimo asmeniškai negavus neigiamo atsakymo, arba gavus raštušą suderiniam ankstau, galima vykdyti numatytus miško kirtimus. Jei miškas valdomas keilių bendrasavininkų, pateikiama vienės pranešimas apie ketinimą kirsti mišką. Jų turi pasirašyti visi bendrasavininkai, arba vienės bendrasavininkas, tačiau kartu pateikdamas kiti bendrasavininkų rašytinius sutikimus dėl pranešime nurodytų miško kirtimų. Sutikimams notarai tvirtinimas nebūtinas. Jei planuojama vykdyti retinimo ar einamusių miško kirtimus, kartu su pranešimi siunčiami ir biržų atrėzimo dokumentai. Kitų rūsių miško kirtimams (atrakiniamis sanitariniam, tarp jų ir vėjalažu kirtimams, baltalksniam, gluosniui ir dreblių kirtimams, miško kirtimams savo reikmėms iškertant iki 3 m³ iš ka ir kt.) biržų atrėzimo dokumentai neprivalomi. Kaip eina mieji ar retinimo kirtimai suprojektuoti vidiniame miškotarkos projekte, biržų atrėzimo dokumentai netekiama.

Retinimo ir eina miejimasis miško kirtimams medžių žymėjimo ir biržų atrėzimo dokumentų regimuoju tvarka tokia pati, kaip ir pagrindiniams miško kirtimams, o iškertamos medienos tūris paskaičiuojamas pagal Biržų atrėzimo ir ivertinimo taisyklės nustatytą tvarką.

Informacija parengta Aplinkos ministerijos užsakymu.

noriai, aktyvūs klubų nariai, kai kurie iš jų „Idėjų greitintuve“ dalyvauja jau ne pirmą kartą ir rekomenduoja nepraleisti šios galimybės savo draugams, bendramoksliams.

ŠAVB informacija

Vasaros festivalio uždaryme Šiauliuose – egzotiškos garsų kelionės

Šiaulių „Aušros“ muziejus organizuoja XVII tarptautinį Chaimo Frenkelio vilos vasaros festivalį paskelė finišo tiesiąj – rugpjūčio 27 d., ketvirtadienį, 18 val. įvyks uždarymo koncertas, kuris, kaip galvaus oru gurkšnis, nudžiugs Šiaulečius, išsilgusius naujų skambesij.

Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras „Trimitas“, dirigentas Ugnius Vaiginis, vadovas prof. dr. Antanas Kučinskas, perkusininkų ansamblis „Giunter Percussion“ (Pavel Giunter, Tomas Kullkauskas, Sigitas Gailius, Guntars Freibergs). Festivalio uždarymo koncertui parengta

šventinė programa, kuriuo j didingą skambesijusilis būgnai ir varis – kartu su Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestru „Trimitas“ scenario pasirodys žinomiausias tarptautinį pripažintą turintis perkusininkų ansamblis „Giunter Percussion“. Tai jau 24 metus gyvujantis, pirmasis Lietuvoje perkusijos ansamblis, grįstantis klasikinę, modernių, liaudies, populiarą ir džiazo muziką. Perkusininkai kartu su orkestru atlikia gailvą ir džiaugsmą perteikiančią muziką, kur turtinga mušamųjų instrumentų tembrių paletė susijus su pučiamųjų garsais, sukurdama netikėčiausius saskambius ir lydėdama į egzotiškas garsines keliones.

Koncertas prasidės orkestriniu kūriniu – Samuelio Hazo „Olimpiada“, atskleidžianti žmonių pojūčius – slovų ir skausma, kuriuos galįkėti tik olimpinės žaidynės. Pats kompozitorius savo kūrinių vadina tarsi lenktynių poema, kurios pabaigoje griausmingos fanfaros skelbia

visuotinės vienybės jausmą.

Koncerte skambės jvairių stilių muzika. Vaizduojante neabejotinai sužadinti itin kinematografiškas D. R. Gillinghamo Concertino 4 perkusininkams ir pučiamųjų ansamblui, o drauge pasvaipoti apie tolimalą kraštą, Lotynų Ameriką, pakvies M. Ford'o „Stubborn Fantasy“. Uždegančia aistra alsojančius kūrinius vedžios po egzotiškiasias Gyvatemalą ir Nikaragvą. Neįprastumu dvelks ir afrikiečių folkloro kūrinius „Wenda Kanawa“, o mistikos gūsi įneš N. Daughtry'aus kompozicija „Black Rainbow“, ypač ekspresyviai atskleidžianti išskirtines pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų spalvas ir jų skleidžiamą energiją.

Koncerto pabaigoje – didžiausia vakaro intriga. Specialiai „Giunter Percussion“ ir orkestrui „Trimitas“ parašytas kompozitorius Lino Rimšos kūrinius „March&Drum“ (2019 m.) – galingą pučiamųjų orkestro ir mušamųjų sajungą

vainikuojantis maršas. Kompozitorius L. Rimša savo kūrybinės sferas aprépia nuo muzikos teatrui, kinui, videoinstallacijoms iki popmuzykų. Kūrėjas savo muzikoje megsta laužytis dogmas ir peržengti žanry ribas, ne išsiuntis ir kūrinius „March&Drum“. Jame vienu metu skamba keli skirtingi ritmai ir muzikos stilii.

Liepos 6-ąją prasidėjęs Tarptautinis Chaimo Frenkelio vilos vasaros festivalis šiemet kviečė išvysti muzikines, teatrines, tekstines kompozicijas. Savo talentais su žiūrovais dalijosi ne tik Lietuvos atlikėjai, bet ir svečiai iš Estijos, Vokiečių, Lenkijos. Vienas pasirodymas buvo skirtas vaikams, surengtas išvykstamasis koncertas Teatriniuose. Dėl atsakytų skryžių Tbilisi valstybiniu operos ir baletų teatro ansambliu „Suliko“ koncertas perkeltas į rugpjūčio 10 d. 18 val.

„Aušros“ muziejus informacija